

Lo Somatenent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimars 26 d' Agost de 1902.

ANY XVII NUM. 4364

Redacció y Administació: Arrabal baix-Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. 4'
Extranjer y Ultramar. 8'
Anuncis, a preus convencionals

TRIPLE AYgua NAF SERRA

Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

(Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre.

FARMACIA SERRA-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectòrics y escultòrics per a iglesias, etc.
Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS

GRAN HOTEL-RESTAURANT SUÍS

(Avans Louvre.) Lo més modern de Barcelona, dirigit per

MR. PAUL FARRENY

ex-majordom de varis grans hotels de Fransa
Aquest Hotel, completament reformat, reuneix tota l'elegancia y comoditats conegudas fins lo dia.—Timbres elèctrics; Perruquer a casa; Intèrpretes; Cuartos de bany; Cotxes a la arribad de trens y vapors; Saló de lectura y piano; Teléfono 1974; Cuartos de dutzas; Excelent cuyna Espanyola y Francesa a càrrech d' un dels millors Chefs de la Capital.
PLASSA DEL ANGEL, 10.-BARCELONA
Sucursals: a Tarragona; Fonda de Madrid y a Girona; Hotel Peninsular.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat a la meva clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Lorrin, Catedràtic de Barcelona.
Exigeixis lo llegendim Aixarop Climent SALUD, inich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expèn altre del mateix nom.

LOT
LOT
LOT
LOT
LOT
LOT
LOT
LOT
LOT
LOT

AMARCH LOT TONICH

APERITIU-CORROBORANT-FEBRÍFUGO

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

L' ús d' aquest TONICH ejerceix una acció estimulante sobre l' aparato gastro-intestinal amenta l' apetit y facilita la digestió. La pauesa, el vòmit, los vabidos, lo mareig paran casi sempre y present una ó dos copetas d' aquest tònich. En las localitats pantanosas, ahont existeix lo paludisme, es indispensable son us, donchs es febrífugo, com justament ho declaran molts Metjes célebres, que l' han indicat y seguíxen indicantlo com medi eficas per a precaveres de las calenturas.
Pendré una ó dugas copetas d' aquest tònich a diari, vol dir cuidar ab esmero la propia salut.
Sem pren ab aygua, sífo ó pur: avans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARTORELL S. en C. Carrer Monterols número 30.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors a 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial per a vinyas a 13 pts.

Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que prohibos guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO
REUS

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40-REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca per a senyora, botons y botoneduras, ra camisas, paraigüas, sombrillas, bastons, petatesas, cigarreras, carteras, tergeters, moneders, quillas y elástichs. Agullas per a corbatas. Se fan a mida camisas, calsetots, colls y punys.

POLÍTICAS

«Muera Cataluña...»

«Viva España!»

«Un periodista madrileny ha escrit en letras de molde: MUERA CATALUÑA Y VIVA ESPAÑA.»
Gracias a Deu que per fi han parlat ab tots franquesas.
Fins ara tot lo be que 'ns desitjavan no s' havian atrevit a manifestarlo publicament, pero 'n feyan la feyna y 'ns ho anavan dient de una manera dissimulada perque sols ells coneguessin los favors que 'ns feyan. Son molt desinteressats y modestos y 'ns estiman tant, que... vaja, 'ns fan herens de tot... lo nostre y molt... menos encare.
Als que tot això comprenian avans de clararse tant franchs, no h' signat soptad ayal manifestació. L' esperabam un dia ó altre per boca de algun hermano bñtxi, que, causat de tenirla al pahidor sense pognerla pahir, la llensés als cañtre vent, com una bomba de resnat.
¡Visca Espanya!, eridem nosaltres ab ven que sols lo cor pot avalorar... ¡Muera Cataluña!, contestan ells apretant la manilla de l' argolla y arrancant ab l' altra ma la pell de la víctima.
¡Muera Cataluña!, repeteixen millers d' ecos d' inconcients, ubriagats y folls.
¡Visca Espanya!, repeteix la víctima devant la turba irada y famolenca.
¡No la mateu! suplica una veu fonda y

pausada que no entenen tots los que ho voldrian.

¡Ella vol redimirvos dels tirants y aixó no es un crim; es un be humá que no saben comprendre!...

¡Pero qui se l' escolta á la conciencia cuan obcecat á un li parla!

¡Necessita fer la víctima; despres si que, en la penitencia, s' escolta al remordiment!

¡Muera Catalunya!...

—¡Visca Espanyal... pero l' Espanya sana, vigorosa, feynera, rica, honrada; l' Espanya del actiu, no la del gandul.

Reus, 25.

REVISTA DE MERCAT

Els blats en la passada semana han sofert en general una petita desprecio.

Per las noticias que, estenen de la majoria de paissos productors pot assegurar-se que la cullita d' aquest any será superior á la del passat.

A Barcelona en el mercat y domina bastanta calma donchs apesar de la poca fermesa dels mercats productors, son molts poch els vagons que s' ajustan esperant que baixin els preus cuant augmentin els arribos dels blats nous.

Continuan sent bastant dolentas las noticias qu' es reben dels centres productors de vins sobre l' estat de las vinyas, donchs sembla qu' els cambis de temperaturas ocorreguts á moltas comarcas fan qu' els raimos madurin ab desigualtat lo que será causa de que las classes superiors siguin escassas.

Els mercats consumidors segueixen retrets á causa de la puja disminuint cada dia els embarchs encara que segueixen fermes els preus.

Els esperits continuan els productors ab els preus elevats y els consumidors retrets esperant una proxima baixa sent casi nominal els preus qu' es cotisan puig las pocas operacions qu' es cotisan son únicament pera cubrir las atencions de moment.

Els olis continuan sostenintse y sembla que van al augment els preus sent pocas las existencias en classes superiors. L' exportació continua la passada setmana bastant animada puig en lo vehi port de Tarragona s' embarcaren 202 bocoyos, 79 mitjas botas y 60 barrils.

En las avellanas s' han normalisat un poch els preus pagantse en general sobre 40 pessetas pren qu' es considera natural donat l' actual estat del mercat, encara que s' en aixin pagat sobre 50 pessetas pren qu' es considerava exijerat y que sembla no obehia á altre motiu que al desitj d' algun acaparador á produhir una alarma en els propietaris.

El mercat celebrat ahir en aquesta ciutat se veigé bastant desanimat á causa del mal temps.

Els preus corrents son los següents:

Almetlla.—Molla de 40 á 44 pessetas los 50'50 kilos. Comuna de 16 á 18 pessetas cortera de 70 litros. Esperansa de 20 á 22.

Avellanas.—Propietari de 40 á 43 pessetas la noya lo sach de 58'40 kilos, porgada á 38, negreta esclllida á 39; grá 1.ª á 55 pessetas y 2.ª á 53 quintá de 41'68 kis.

Blats.—Urgell y Aragó de 17 á 19 pessetas cortera segons classes. Rns á 18 pessetas los 55 kilos, del pais de 13 á 14 pessetas cortera.

Garrofas á 37 rals quintá.

Anissats.—Pur de vi rectificat concentrat doble de 19 1/2º á 57 duros la bota de 480 litros. Sencil 17 1/2º á 47. Corrent concentrat doble 19 1/2º á 55 duros la bota de 480 litros, sencill 17 1/2º á 45, duros t. ó b. Tarragona.

Canyas.—San Rafael de 19º á 52 duros la bota de 450 litros, de 18º á 49 1/2 duros ab casco y s. ó b. Tarragona.

Esperits.—Destilat de vi de 33º á 90 duros los 68 cortés. Rectificats selecte de 39 á 40º de 112 á 115 duros, los 500 litros segons

marcas Valencians rectificats de 39 á 40º á 98 duros, aragonelos á 98 duros los 500 litros sense casco.

Mistelas.—Negra del camp de 35 á 40 pessetas carga. Priorat á 45. Blancas de 35 á 40.

Vins.—Negre del camp y baix Priorat de 5 1/2 á 6 rals grau y carga. Verges rosats de 5 á 6. Ensofrats de 5 á 6 1/2. Priorat superior de 30 á 33 pessetas carga.

Blanchs de 10 á 15º forsa de 6 á 6 1/2 grau y carga. Ensofrats de 5 á 6.

Ordi de 7 á 7'25 pessetas cortera de 70 litros.

Moresch.—Blanchs del pais á 14 pessetas cortera. Grochs de 14 á 14'50. Patatas á 4 pessetas quintá.

Olis.—Del camp de 17 á 18 rals cortá, Urgell de 14 á 15 rals. Andalusos de 13 y 1/2 á 13 y 3/4 rals.

Reus, 25 Agost.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL dels dias 24 y 25 d' Agost 1902.

Naixements

Joseph Güell Martí.—Joseph Maria Soterra Montserrat.

Matrimonis

Cap

Defuncions

Antonia Cabot Sivisa, 43 anys, S. Francesch 3.—Nieves Rivera Sitjes, 46 anys, Hospital Civil.

"LLIGA CATALANISTA"

AVIS

L' exposició de tarjetas postals organizada per aquesta "Lliga" se podrá visitar tots los dias de dotze á una del mitjdia y de vuit á deu del vespre.

Reus 25 de Juliol de 1902.—P. A. de C. D. Lo Secretari, Adreu Anguera.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Ceferi

Sant de demá.—S. Joseph de Calasanz

Surt lo SOL á las 5 h. y 19 m. y s' pon á las 6 h. 43 m.; surt la LLUNA á las 11 h. 9 m. y s' pon á las 12 h. 56 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

SECCIO METEOROLOGICA

OBSERVACIONES

del dia 25 d' Agost de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetro aneróide	Gran d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	573	69			Nuvul
15	752	67	2 m	4	Nuvul

Horas d' observació	TEMPERATURAS		VEN	NUVOLS		
	Máxim	Minim		Ter. tip.	Direcció	Clase
9	Sol	18	19	O.	N y C	1'0
15	Sol	22	19	O.	N y C	10'

A NOSTRES SUSCRIPTORS

Tots aquells de nostres suscriptors que en aquesta estació vajan á estinhejar á fora y desitjin rebre LO SOMATENT en lo punt hont se trobin, se servirán deixar los sevas senyas en nostra Administració.

CRONICA

L' Ajuntament d' aquesta ciutat ha rebut del de Barcelona una atenta comunicació en quina s' posa en coneixement d' aquesta Al-

caldia que ls gastos qu' ocasiona l' anada dels gegants á Ba: celona correrán de compte d' aquell Ajuntament.

Al efecte ahir vespre s' reuní la comissió de govern de nostre Ajuntament pera acordar lo més convenient pera l' cas.

Abans d' ahir al capaltart en la cantonada de la arrabal de Robuster y l' carrer de Sant Pere una noya al baixar d' un carro s' enganxá ab lo peu en sos propis vestits, cayent de cap á terra produhintse una regular contussió sent auxiliada pels vehins y portada á son domicili.

Aquestos dias hem tingut lo gust de comptar entre nosaltres á nostre estimat amich y paisá En Pere Pagés y Rueda, qui ha vingut á cumplir una missió important que l' ha entretingut algun temps en aquesta ciutat desde ahont surtirá avuy cap á Tarragona y Valls. Molt nos plau que li hagi sigut agradosa sa estancia entre nosaltres y que hagi conseguit lo major éxit en la missió que ha vingut á cumplir.

Durant tot lo dia d' ahir lo cel espay se mantingué completament ocupat per espessa nublada que acabá enviantnos una forta pluja qu' escomensá á las quatre de la tarde.

En la inspecció de rondas municipals se hi troba á la disposició de qui acrediti serne duenyo, un ventall japonés.

En las oficinas de la Secretaria d' aquesta ciutat s' está treballant ab gran activitat en omplir las cédulas personals d' aquast any que no han sigut recullidas pels vehins á quins corresponen.

Aquesta feyna ha de quedar terminada pera avans del dia 31 del mes que som y al efecte se hi emplean horas extraordinarias.

Lo vehi de la casa núm. 14 del carrer de Joan Martorell, ahir el mati denunciá que sense fractura de cap porta li havian robat 225 pessetas que tenia en un calaix de la calaixera y qu' al pareixe ls autors se valgueren de claus que trovaren per allí, tornantlo á deixar tot igual qu' estava.

Los autors de aqueix robo no deixaren cap rastre.

Ahir fou conduhida á la darrera estada lo cadaver de la virtuosa senyora Na Nieves Rivera y Sitjes, viada de D. Francesch Domingo y Vallespinós, emparentada ab la familia de nostre amich particular lo actiu procurador d' aquesta ciutat Sr. Dalmau.

Enviem nostre sentit pèsem á la familia de la difunta.

Per consuns se recaudaren en lo dia d' ahir pessetas 924'09.

Després de la cura 'l pago
Es cosa cómoda pera tots y assegura als malalts la tant desitjada salud. Pera més detalls lleigeixis á la 4.ª plana "Milagrosos confits ó Inyecciones anti-venéreo y Roob antisifilitico COSTANZI."

D. MANEL DE PEÑARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx á la Rambla de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

Secció comercial

BOLSI DE REUS
Carrer Monterols, 27
Cotisiació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.
Interior 72'55 Cubas del 68
Colonial 64'25 Cubas del 90
Orenses 29'60 Amortisable 92'90
Norts 54'55 Ob. 5 p.º. Almansa 102'25

Alicants 86'15 Id. 3 p.º. Fransas 57'95
Vitalici V. Id. 3 p.º. Orense 49'55
PARIS MADRID
Exterior Interior 72'70
— GIROS —
Paris 37'— Londres 34'52
TELEGRAMA DE PARIS

Exterior. —
Portugués. —
Rio Tinto. —
Norts. —
Alicants. —

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al cntat de tota clase de valores cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

CAMBIS CORRENTS
en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 d'if	—	—	34'15
" 6' "	—	—	—
" 8 d'iv	—	34'45	—
" vista.	—	—	34'52
Paris 90 d'iv	—	—	—
" 8 d'if.	—	—	—
" vista.	—	36'80	37'—
Marsella 90 d'if.	—	—	—
" 8 d'iv.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Perpignan 90 d'if.	—	—	—
" 8 d'iv.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Hamburgo 90 d'if.	—	—	—
" 8 d'iv. 168	—	—	—

Valors locals.

	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.	600	—	—
Industrial Farinera.	650	—	—
Banch de Reus de Descomptes y Prestams. 715	—	—	—
Manufacturera de Coton.	—	—	130
C. Reusense de Tranasias.	—	—	30
C. Reusense de Tranasias privilegiadas 5 per 100.	—	—	300
Electra Reusense.	—	—	470
Manicomio de Reus.	—	—	—

J. MARSANS ROF Y FILLS
REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Agna, 19.
Cotisiació á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior 72'55 BARCELONA
Amortisable 5 p.º 92'87 Francs 37'—
Colonial 64'25 Lliuras 34'52
Mercantil — MADRID
Norts 54'55 Interior 72'60
Alicants 86'25 Francs 36'70
Orenses 29'60 PARIS
Obs. Fransa 2 1/4 — Exterior 82'70
Id. Almansa 5-0-0 — Norts 188'
Id. Id. ayg — Alicants 297'
Descompte de cupons.—Anticipo per títols.
Compra y venta al contat y á plasseos de tota clase de valores espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortit premiat dels títols amortisables favorecut en los sorteixos ab primerer.—Suscripció á totas las emisiones é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d' or y bitllets detots los paisos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacions de Bolsa.

ANUNCIS PARTICULARS

LLET PURA DE VACA
VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

CLÍNICA DENTAL
de Don Fulgenci Agustí Alen

Cirurgia-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions **sens dolor**. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions. Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y emplen de tots los anaterichs avuy coneguts.

Reb a Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí a 5 de la tarde. A Tarragona tots los demés dias.

Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA
DE
D. ANTON BARDOY
HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

CLÍNICA DE MASSATJE
DE
P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Oset núm. 1, pis primer,
cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s'obtenen ràpidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat), Luxacions, Fracturas, Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vico), Ataxia rocomotriu, Tremolor en las mans dels escribents, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencies de ventre y Cálcula renals y hepáticas, etc.

Gabinet d'enfermetats dels ulls
DE
EDUARD TELLO
Metje Oculista

Exintern, per oposició, de la Facultat de Medicina.—Ajutant de l'oculista Dr. Rio.

Horas de consulta: de 11 a 1 y de 4 a 6.

De franch als pobres

CONDE DE RIUS, 11, PRINCIPAL TARRAGONA

Institut General y Tècnich de Reus
ANUNCI

La matrícula oficial ordinaria de tota classe d'ensenyansas para lo proper curs acadèmic de 1902 a 1903 quedarà oberta a la Secretaria d'aquest Institut desde lo 1er. al 30 de Septiembre.

La matrícula no oficial colegiada estarà oberta durant la primera quinzena d'Octubre.

Per cada assignatura de cada any del Batxillerat s'abonarà per dret de matrícula 4 pessetas y un timbre mòvil de 10 céntims.

En los estudis elementals de las carreras del Magisteri, Agricultura, Industria, Comers y Bellas Arts cada alumno satisfarà 2 pessetas y un timbre mòvil de 10 céntims per cada assignatura.

Los alumnos que per justa causa, degudament acreditada, no haguessin pogut matricularse en lo mencionat plasso, podran ferho en matrícula extraordinaria durant tot lo mes d'Octubre, abonant dobles drets.

Per lo que respecta a la ensenyanza no oficial no colegiada (ó lliure) desde '1 16 al 31 d'Agost, s'admitiran las instancias para la matrícula dels alumnos de la expresada ensenyanza.

Los aspirants, ademés de identificar sa persona, justificar son domicili, y exhibir la cédula personal, abonaran los drets següents: Per cada assignatura del Batxillerat sens distinció 2 pessetas en paper de pagos y 8'50 en metàlich, ab un timbre mòvil de deu céntims.

Se requereix haver complert l'edat de deu anys para l'ingrés en l'Institut; la de quinze para la matrícula ab validés académica en lo

primer any d'estudis elementals de mestre y catorze para lo primer any dels elementals de Agricultura y Comers.

Los exámens d'ingrés que hagin de ferse al mes de Septiembre deurán solicitarse desde '1 16 al 31 d'Agost.

La instancia será escrita de puuy y lletra del alumno aspirant, en los impresos que s'facilitaran en la conserjeria del Establiment, tenint d'acompanyar para la justificació de la edat, la partida de baptisme ó certificació del Registre civil y para lo domicili legal ó acadèmic, un volant del Alcalde de bari, la cédula personal del cap de familia ó be lo testimoni de persona coneguda.

Los drets d'ingrés per tots conceptes son: set pesseta cincuenta céntims en metàlich y un timbre mòvil de deu céntims.

Los exámens d'ingrés, d'assignaturas y del grau de Batxiller se farán durant lo proper mes de Septiembre, senyalantse lo dia y hora per los Secretaris dels respectius Tribunals en lo tabló d'edictes del Establiment.

Lo despaig estarà obert tots los dias laborables desde las deu a las dotze del matí.

Nota. Los alumnos que no haguessin tret papeleta de exámen ab abono dels drets corresponents para los exámens de Juny, ja per haver sigut exclosos dels exámens ordinaris, ja per cualsevol altre causa, voluntaria ó involuntaria, pot ferho per la de Septiembre, a cual efecte s'admetrà lo pago de drets corresponents a la Secretaria, durant la primera quinzena de dit mes.

Reus 18 Agost de 1902.—Lo Secretari, Joan de Deus Carreras.

Secció literaria
INGRATITUT

En una població vehina d'aquesta ciutat, vivia ja fa anys, un home, que per lo seu caracter sempre alegre y senzill, es feya acreedor de las simpatias del poble.

Era molt escanyolit, prim y llarch, ab un caparronet de criatura y ls ulls petits, com d'estornell. D'ivern y d'estiu vivia sempre de la mateixa manera; espardeyas d'una veta, sense mitjons, pantalons de vellut, de color d'oli, una samarra de punt, de color de plom (que segons ell deya era un regalo de la seva dona) y una gorra suhada del any de la picó.

He fet aquesta lleugera descripció de la seva persona y vestuari, pera que s'veigi que no sempre te relació lo aparent ab lo real. La seva constitució fisica y la seva manera de trajo, eran mes de bohemí que d'altre cosa; pero resultava ben al enrevés.

Apesar de no haver visitat jamay cap biblioteca y menys gastarse diners ab llibres y diaris, estava al corrent de tot lo moviment literari.

No frecantava casas de vici, diversions ni recreo. La seva mes gran diversió, era tots los vespres, y encara si res tenia que fer, passar *paleta* entre 'ls qu'estavan suscrits en periodichs setmanals, revistes ó diaris; los llegia tots, y si bè d'els asuntos polítichs apenas sen enterava, ab los literaris y ab las cuestiones socials si entretenia y en formava lo seu criteri que pocas vegadas s'equivocava. Quan llegia la crítica d'alguna obra qu'ell considerava important, lograva ab sas trasas y manyas qu'alguns dels joves aficionats ó alguns dels ricaxos la compressin y d'aquesta manera podia ell també fullejarla y sumarla a la gran biblioteca del seu cervell.

Entre la gent de broma servia de graciós; entre la gent seria, era especie d'advocat, a qui acudian molts a consultarli los asuntos mes importants y que ell ab tota la amabilitat y senzillés acostumada, los rebia, y donava lo seu parer, pero sense pretensions ni orgull de cap mena.

Qui m'illegeixi, aurà notat en lo precedent un contrast grandiosíssim y quasi incomprendible en homens instruits; pero si l'lector hagués conegut al Andreuet matalassé, que aixís l'anomenava tothom, ya sabria que s'heu a una obcecació extremada que tenia per lo seu fill.

Tots tenim defectes, pero l'Andreuet era tant apassionat que 'ls seus eran superiors a tots los defectes humans.

Estava foll per lo seu fill. No pensava sino ab la seva felicitat y aquesta la cifrava en que fos un gran literat, un escriptor de nome-

nada, un dramàtic, poeta etz., etz... y com sols comptava ab los curs medis del seu jornal, treballava com un negre y economisava fins lo menjar pera arreplegar l'indispensable a fi de poder realisar lo seu somni daurat.

Anava al jornal de pagés a casa d'un oncle meu, y el dia que podia alleugerarse de la dreuet va tancar-se pera no obrirse may més y per las casas no se sentia aquell repercutiment de bastons coretjats ab música y lletra de la seva propietat.

L'Andreuet havia marxat en busca del seus fills; y als dos mesos tornava acompanyat d'ell, d'una senyora rossa d'uns vinticinch anys y d'un nen de sis.

Tots semblavan que venian de festa major, menys lo pobre Andreuet que ab sa cara trista, morada, ulls tondos y tot ell apeserat, demostrava lo molt que sufria y qu'ell procurava dissimular pera no infundir reezls entre 'l poble.

Desde aquella fetxa, lo seu fill se dedicà a comerciant ab los fruits del pais, ó millor dir, lo seu fill no, l'Andreuet, puig qu'ell comprava, venia y mesurava; pero lo seu fill era l'amo. Li havia fet donació de tot, en cambi de vindre a viure al seu costat y de casarse ab la mare del seu net ab la qu'estava com amicitansat.

Mentres l'Andreuet podia cuidar-se del negoci, tot marchava bé, pero quan lo pes dels seus anys y dels disgustos lo feren impossibilitat, anava tot cap per avall. Ab tot, l'Andreuet confiava del seu net, a qui havia educat al trevall y responia com ell volia. Era l'única esperansa que li quedava, ensemps que l'unich qu'el compadeixia y l'acariciava. Aquet bon minyó, era lo seu verdader retrato y estimava al seu avi ab verdader carinyo; en combi lo seu fill fins s'en donava vergonya d'anar al costat d'un home que tant humilment vestia. No regoneixia que ab aixó principalment devia l'haver passat uns cuants anys gandulejant y derrotxant lo que jamay podia esperar.

Tot lo qu'el seu pare tenia d'humil, instruit y treballador, tenia ell de gandul, elegant vanitos, pretenció y rutinari.

L'Andreuet era un home intel·ligent, hò y honrat, lo seu fill—degnut sens dupte a la seva superficial educació—un ignorant envarnissat, especie de figura decorativa. Y, per mes martiri del malaguanyat pare, la dona del seu fill, aquella dona arreplegada del vici, no coneixia la noblesa ni la generositat. Ella no s'preocupava de ser bona y honrada, sols volia semblarho devant dels ulls dels demés.

Dintre de la bona societat no tenia entrada y ella a falta d'altre companyia passava quasi tot lo dia a l'Iglesia, creyentse aixís enlluernar los cors nobles de la població.

La lluita del pobre avi era de gegant, lo seu remordiment mes gran encara. Pensá mil vegadas enjergarse un tret, pero l'influencia del carinyo envers al seu net, lo calmava pensant sempre qu'aquest tal volta guanyari. lo qu'els seus pares derrotxavan, conservarian lo seu bon nom y s'conformava, ab tot lo despreci y mals tractes que de la nora y del seu fill rebia.

Com tots los homes esvanits é inútils tenen pretensions d'afigurar, va posarse a la molllera l'idea de ser *concejat*. Se va fer—com es natural en gent d'aquesta categoria—d'un partit reaccionari, posantse d'sseguida a las ordres del cacich. A las primeras elecciones lo feyna ó que f'ya mal temps, refeya matalassos, puig com era l'unich matalassé s'ho feya com volia. Com si aixó no fos suficient, los dissaptes y diumenges treballava de barber, en una de las pocas barberias de la població.

No va ferse tardar molts anys en que l'Andreuet comptava en una petita propietat de terra y una casa en la que establí una barberia.

La seva dona, ademés dels seus quefers, cuidava de arreplegar los fruits del camp y ell fent treballar l'aixada y 'ls bastons, logrã també acreditar la barberia fins a ser la mes concurrugada de totas,

Tan era lo trevall d'aquesta bona gent, y tan poca la seva alimentació, que si be l'Andreuet tenia naturalesa de ferro, la seva muller no poden tressistirho, arreplegã una enfermetat que la portã al cementiri.

Tothom creya que darrera d'ella hi aniria l'Andreuet, puig qu'era un matrimoni model y semblava que un no podia viure sense l'altre; pero aquet havia fet mes sacrificis—s'hi cap—qu'ella, y tenia que seguir mes martiris encara.

Lo seu fill, que tenia vintitres anys, no corresponia ab los afanys y sacrificis dels seus pares. L'havian creat senyor y ell s'havia fet carrech que tenian obligació de mantenir-lo y proporcionarli tot lo necessari [pera seguir ab tot rumbo las modas y costúms de la capital.

Feya ja nou anys que vivia a Barcelona y ni sisquera va dignarse vindre a veure a la seva mare en la enfermetat y acompanyarla per última vegada. Los seus amichs—ademés del seu pare—prou varen escriureli, pero ell se veu qu'estava *molt enfuyat en cosas molt diferentas* de las qu'el seu pare s'pensava.

Lo pobre Andreuet necessitava consol y companyia. La seva situació era terrible y mes que implorés lo carinyo del seu fill, aquet contestava sempre ab evasivas.

Fins aquí no va caure del burru. Tot y quant li deyan del seu fill, era per ell, smpre calumnia ó enveja; jamay va creuer la veritat, si aquesta perjudicava l'honor ó serietat del seu fill; pero al veures tant solidari y qu'ell tampoch se preocupava de la seva trista situació, va donarse per fracassat, y, desesperat, comensã a donarse cops de cap per las parets y convences del disbarat de no haver ensenyat de treballar al seu fill en lloch de criarlo senyor y gandul. Ab tot, lo carinyo que per ell sentia, lo cegava encara y s'proposã salvarlo cambiant de situació. Pero, la seva barberia coneguda ab lo nom de "L'Alegria", puig qu'ell ab los seus xistes y quentos divertia sempre als clients, desde la mort de la seva dona perdía cada dia mes. L'Andreuet no era lo mateix d'avants. Aquells quentos y xistes se convertiren en llágrimas y tristezas. Ademés, se li notava quelcom que no s'comprenia lo qu'era, pero qu'es veyã tenia una pena gran y que l'amagava pera no donarli publicitat. Temia també perdre las forsas y que tots los seus sacrificis fossin insuficients.

Poch temps després, la barberia de l'Andreuetaren com a candidat. Arribã lo dia de la batalla y exigia del seu pare que fos president de mesa, ab la condició de fer tupinada a favor seu.

L'Andreuet s'hi negã rodondament, donantli rahons de pes pera convéncel. Pero l'orgullós del seu mal fill, devant d'una negativa tant seca, encara que rahonada y convincent, va tenir la poca sanch de treurer-lo de casa.

Imposible de escriure l'impresió que al pobre Andreuet va causã tant criminal acte.

"Jo, fora de case... Me treus... després que t'he donat tot lo que tenia... y més hagués tingut pera donarte... Me treus com un gos... ben fel!"

"Fàs molt bé am treurem, ja que jo he sigut un covart de no haveros deixat avants. L'home honrat no deuria ja may viure al costat de gentota tan dolenta y deshonorada com vosaltres!"

"Jo que pensava regenerarvos! Si, si... ben fel! molt bé fill!" y al pronunciar aquesta darrera paraula, lo sen net, qu'estaba escribint en una habitació vehina surt depressa y posant la mà a la boca del sen avi li diu:

"Aquesta paraula no deu ja may mes pronunciarla dirigintla al que acaba de ferli tant gran ofensa; y girantse al seu pare li digué: Aixís es com paga al autor dels seus dias? Aixís correspon als grans sacrificis qu'ell ha fet per vesté y per tots nosaltres?"

"L'avi no s'en anirà sol. Ell es vell é impossibilitat pera treballar, jo soch jove y treballant guanyaré per tots dos."

"Al costat d'ell, conservaré sempre l'honorat nom de l'Andreuet matalassé y no 'ns faltarã trevall pera poderlo mantenir, ni l'estimació y consideració de tothom; al costat vostre... lo llot que porten esquitxaria la meva dignitat, me repugnaria viure ab societat y acabaria pera corcecar-me."

"Jo no puch dirme del que tant mal se porta ab lo seu pare, per lo tan vosté, avi, será en lo successiu ademés d'avi, lo meu pare, y si un fill sense entranyas vos ha lliensat al carrer, aquí en teniu un altre que vos arreplega."

Apesar de 'ls esforços que feren los pares d'un Fermin, que aixís se deya lo net de l'Andreuet tot va esser inútil. Lo Fermin, de brassat ab lo seu avi y mes content qu'unas Pascuas, marxava carrer amunt, satisfet de la seva bona obra.

LLUIS MASSÓ.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu	4'53 matí; arribada	8'34 matí
" Exprés	7'05 " "	9'14 " "
" Mixto	8'41 " "	1'03 trde
" Merc.	12'07 " "	8'02 nit.
" Correu	2'14 trde.	5'24 trde
" Mixto	7'14 " "	10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc.	5'15 matí; arribada	3'06 trde
" Mixto	6'01 " "	11'30 matí
" Correu	9'47 " "	1'05 trde
" Ombs.	12'35 " "	5'32 " "
" Mixto	2'26 trde.	7'11 " "
" Exprés	7'26 " "	9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida Correu	1'35 trde; arribada	8'35 nit.
" Mixto	7'57 " "	6'36 matí
" Exprés	9'44 nit.	3'01 " "
" Merc.	3'36 trde.	11'54 nit.
" "	5'32 matí	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida Exprés	1'50 matí; arribada	6'59 matí
" Correu	7'— " "	2'06 trde
" Mixto	10'05 nit.	8'11 matí
" Merc.	0'38 matí	11'27 " "
" "	6'59 trde	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida Correu	8'29 matí; arribada	11'35 matí
" Mixto	6'05 trde.	9'57 " "
" Merc.	1'45 " "	" "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodi.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto	5'28 matí; arribada	9'29 matí.
" Correu	4'05 trde.	7'09 trde.
" Merc.	" "	1'39 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodi.

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto	8'16 matí; arribada	8'45 matí.
" "	9'44 " "	10'18 " "
" Merc.	2'30 trde.	3'05 trde.
" Correu	7'17 " "	7'48 " "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu	7'45 matí; arribada	8'15 matí.
" Merc.	12'22 trde.	1'— trde.
" Mixto	5'08 " "	5'46 " "
" "	8'— nit	8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 6

de Juliol de 1902 y notas útils pels viatgers.

Surtida de Reus:	al matí 4'10.—5'45.—7'20.—8'09.—9'10.—10'00.—11'03.—12'35
A la tarde a las	2'47.—3'29.—4'11.—4'53.—5'35.—6'17.—6'59 y 39.

Surtida de Salou:	al matí a las 4'56.—6'30.—7'21.—8'10.—9'11.—10'01.—11'04. A la tarde a las 2'48.—3'30.—4'12.—4'54.—5'36.—6'18.—7.—7'40 y 8'30.
-------------------	--

Notas: Tots los trens s'aturan als puestos de costúm menos los que surten de Reus a la tarde a las 3'25, 4'07, 4'49 y 6'13 y los que surten de Salou a la tarde a las 3'30, 4'12, 4'54 y 6'18. Los que surten de Reus a las 4'10 matí y de Valencia a Tarragona y los de las 9'10 matí y 2'47 tarde, ab los que s' dirigen de Tarragona a Valencia.

Los que surten de Salou a las 4'56 matí y 7'40 tarde, recullen para Reus los viajeros que venen de Valencia y los de las 2'48 y 4'12, recollen los que venen de Tarragona.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiencia, s'han convensut y certicat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, fuix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 días los extreymiments uretrals (estrechez) enqar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extren los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després da curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos per als qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias. A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol. 2.ª tots los dillums, dimecrés y divendres a las 12.

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguritat oferir a mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilizació d' energia a gran distancia. Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catálachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona

Andreu Caizal.—REUS.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipòsit exigit per las Lleys fiscals vigenes com garantia per los sens assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE SETEMBRE DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Surtirà de Barcelona lo 21 de Setembre directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo mag-nífich y ràpit vapor francés

ESPAÑE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

GRAN FONDA DE EUROPA

DE TORTOSA

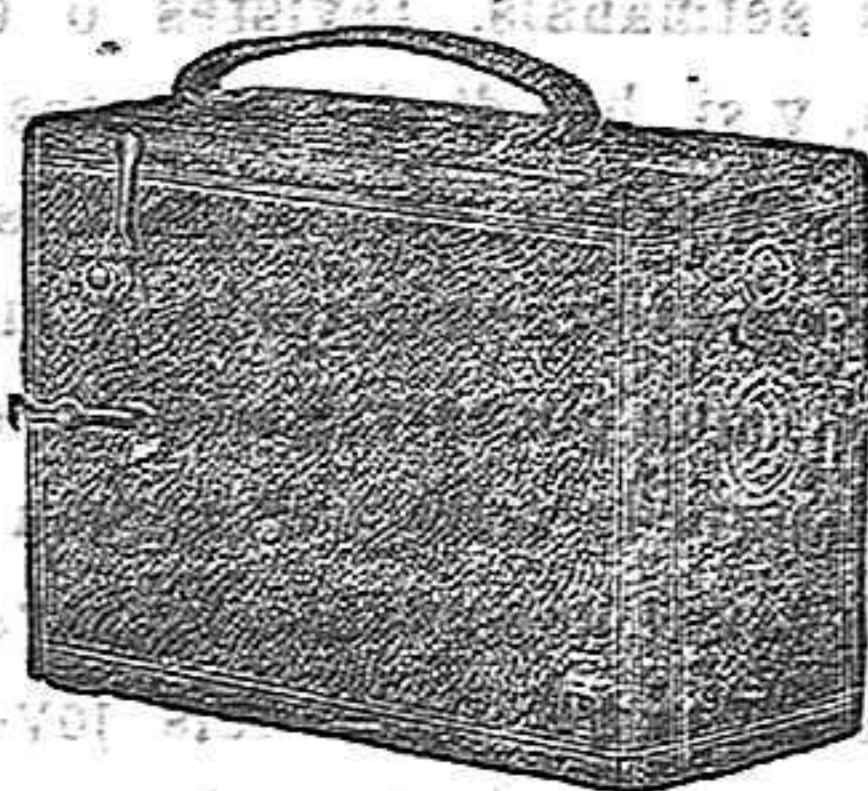
A CARRECH DE

D. M. ZARAGOZA

Situada en carrer centrich ab cotxes a tots los trens

BONAS HABITACIONES Y ESMERAT SERVEY

FOTOGRAFOS Y AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA

La casa Martra acaba de rebrebr un nombros sortit dels ultims adelantos en material fotogràfich. Paper Bromidry ab lo que s' obtenen las mellors probas artísticas, tant en brillantés com en mate. Máquinas y accessoris desde 12 pessetas per ampt. Productes garantits per ensajarlos la casa abans d'esser posats en venda. Ademés hi ha un gran surtit en Máquinas, Cartulinas, Disfumadors, Linternas, Prempsas, Cubetas, Tripodes y de tot lo de més concernient al ram fotogràfich. Placas Westendop & Wehner y Lumiere de totas midas. Revelador Martra ab lo cual s' obtenen las negativas ab una claretat de detall admirable per ser sempre de rescen preparació. Viratje fixador Martra; no s' altera per més temps que tinga y es un dels millors per tots los papers al citrat de plata. També s' preparan banyes de viratje ó revelador a gust del senyors aficionats, siga per la classe de papers ó placas que vulguin. Laboratori per aficionats provehit de tots los adelantos y a disposició dels clients de la casa sense cobrar cap classe de retribució.

No compren sense abans visitar la casa.

MARTRA

GALANAS, 6, DROGUERÍA, REUS.

Certificat núm. 9.909

Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Dénia.

Certifico: Que desde fa dos meses vich formulant l' Elixir Verdi, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de non que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia espermentat digestions difícils, pérdua de forsas, continuu estreymiment y constants desvaneciments.

Ab l' ús de tres pots d' Elixir Verdi he ob-servat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estimul dels pacients.

Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en todas las farmacias.

PREU 2 PESSETAS

Agent general a Reus, Joseph Martorell,

S. en C. — Carrer Monterels núm. 30.